

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYESÜLET
ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor, Félévre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók, gazdasági egyleti tagok és közs. előjárónak egészére 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, közs. és körjezőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 190 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 1 cm-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltenek. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyílt tér sora 1 kor. Hirdetés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetői iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L könyvkereskedése, könyvnyomató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek.

nehogy a lap szétküldése fönnakadást szenvedjen.

Föltámadás ünnepe.

(Sp.) A keresztény világnak nagy ünnepe van. A Megváltó — a keresztre feszített igazság — feltámadásának örömnapját ünnepli; ünnepli 20 száz év óta fényes bizonyágául annak, hogy a tanítás, mely az isteni Megváltónak ajkairól egykoron elhangzott: ott él minden igaz keresztény szívében és lelkében.

Valóban az emberi társadalom boldogságának, üdvének alapját, hol kereshetnők, ha nem a szeretet Istenének tanításában?

A pogány világ társadalmá nem ismerte a felebaráti szeretetet: az egyéni akarat nem érvényesülhetett; a lélek bilincsekbe volt verve, égre nem tekinthetett: — össze kellett omlania. A keresztény társadalmat saját isteni lelkével életi s tartja fönn minden idők legnagyobb tanító-mestere: Krisztus.

Sajnos, hogy a nagy Mester tanítása nem talál mindnyájunk szívében termékeny talajra. Fáj látnunk azt, hogy itt is, ott is, hova-tovább ijeszőbb mértékben üti föl fejét az önzés, a szeretetlenség, a szív nemtelen hajlamainak kielégítésére irányuló szertelen vágy, mely a keresztény társadalmat étető napjától: a felebaráti szeretettől igyekszik megfosztani.

A kommunizmus, a szocializmus stb., mely ma már az egyes államokban oly nagyon lábra kapott, nem arra int-e, nem azt bizonyítja-e, hogy a keresztény társadalom életfáján undok szű rágódik, hogy lassu, de biztos munkájával sirját ássa meg.

Nekünk, kiknek Krisztus tanítása szívünk közepébe van írva, rajta kell lennünk, hogy a

keresztény társadalom életfáját a betegségtől megóvjuk; rajta kell lennünk, hogy jó példaadásunkkal, keresztény életünkkel visszavehessük a társadalom minden egyes tagjának szívét az emberi boldogság legtisztább forrásához: Krisztushoz, a társadalom üdvének e legfenségsébb isteni-Alakjához.

Allelujah! hangzik ma az egész keresztényvilágban. A föltámadott Megváltó ciele legyen példa előttünk nemcsak a felebaráti szeretetnek szíveinkben való ápolására, de legyen példa az élet nehéz küzdelmeinek, szenvedéseinek békés elviselésére is.

A cél, melyet Krisztus maga elé tűzött: még ciele árán is megvetni a keresztény társadalom alapját — elérte. Mi se tántorodjunk el, csüggedés ne verjen erőt szíveinkben, midőn kitűzött életelezünknek, amaz életelezünk megvalósításáról van szó, a mely a Krisztusi tanban oly szép kifejezést nyer. Tudom, hogy nagy a küzdelem, hosszú az út, a mely célhoz vezet: ám elveinknek tisztasága, az erős akarat, előbb vagy utóbb, de diadalt arat.

Allelujah! A keresztény műveltségnek, a civilizációnak örömmünnepe van ma. Krisztus urunk ajkai hangoztatták egykoron e szavakat: „Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok tökéletes az égben!” Ezen főséges isteni szavak megmutatják nekünk: keresztényeknek a szív és lélek nemesedésének útját. Mutalják, hogy életünk célját a föld sarában nem érhetjük el. Intenek, hogy tekintsünk az égre; sovárgó lélekkel keressük az élet Istenét. Napról-napra legyünk tökéletesebbek szívből és lelkéből. A jó szív és nemes lélek nemcsak önmagára áldás; nemcsak az „én” boldogulásának alapja; életet adó napja ez a legszentebb erényeknek: a jótékony, az istenfélem, könyörületesség stb. erényeink, mely erények nélkül pedig keresztény társadalom fönn nem állhat.

Allelujah! A föltámadás napja a szenvedések Goiothájára hurczolt, de el nem fojthatott „Igazság” diadalünnepe. Örizzük meg mi is szívünkben az igazság szent érzelmét. El ne tántorodjunk tőle soha, ha még annyszor is hurczoltatnánk érette a megaláztatás, a szenvedések Kálváriájára. A ki az Igazságot keresi, az az Istent keresi.

Az igazság tekintetében olykor hasonlítunk Milton „Elveszett paradicsoma” azon angyalához, a ki midőn a napot vizsgálta, így kiáltott fel: „Mily szép vagy te, mégis mennyire gyűlöllek!” Az igazságot is ne csak dicsőítsük, hanem szeressük és kövessük is azt. Legyünk igazságosak embertársaink irányában; tiszteljük a nemes törekvést, becsüljük a munkásságot. Szóval: úgy magán, mint társadalmi életünk minden egyes mozzanatában kövessük Krisztus tanítását. Ebben van az élet és igazság. Ebben találjuk föl a társadalom üdvét, boldogságát.

A pótadó. A korábbi évek pótadóinak fel nem hajtása folytán fizetendő, több évekel ezelőtt esedékesé vált követelések, a felsőbb hatóságok szigorú intézkedése és a városi kölesön elodázása következtében — a mint hiteles forrásból értesülünk — a város tanácsának javaslata szerint még ez év folyamán pótadók útján lesznek felhajtandók. Hallomásunk szerint az ekkép felveendő összeg kifizetése elodázhatatlan és körülbelül 70.000 koronára megy, melyhez ha 5 százalék felhajtatlan összeget számítunk, pótadók alapját képező adónak 100 százalékát teszi. Szép összeg, ha hozzáadjuk az év 19 százalékos megye-, iskola- és városi pótadóját. Így nem lehet gazdálkodni, mert vagy nagy kölcsönnel a terhet felosztani, vagy esődöt kell jelenteni. Az indokolt javaslatot jövő számunkban lesz alkalmunk ösmertetni, esetleg boncolgatni.

Betegsegélyző pénztárak államosítása. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter hivatalbalépésének első perczétől fogva legelőkelőbb érdeklődéssel kísérte a betegpénztárak működését és a szerzett tapasztalatok alapján a pénztárak államosításával meg fogja valósítani elődje: néhai Baross Gábor egyik nagyfőntosságú reformjának tervét. A betegsegélyző pénztárak ellen ugyanis évek óta állandó a panasz úgy a munkaadók,

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Aldja meg az Isten . . .

(A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgyaja.)

Aldja meg az Isten e falu határát,
Kavicsos dűlejét, fái sudar ágát,
Utezáinak minden porszemét,
Széppel a dűst, jóval a szegényt.

Aldja meg az Isten azt a magas erdőt,
Hol nyaranta annyi székely fiu felnőtt
S szomjas csordát, nyáját itatott,
Aldja meg azt a kis patakot.

Aldja meg az Isten a völgyet, a bérzet
S azt a rajta nyüzsgő tiszta lelkű népet,
Házikói mind a négy falát,
Kapuját künn, benn az udvarát.

Aldja meg az Isten karsu magas tornyát,
Fatéglás házikók mindenik lakóját,
Lenn a lakót, fönn a födelet
Aldja meg az Isten, áldja meg!

Tarcsafalvy Albert.

Nem vagyok én . . .

Nem vagyok én ágyba még, nem,
Utezasorban botorkálók,
A ki mankót hord kezében
Maholnap már ahhoz állók,
Ugy siratom a világot.

Valami kór emészt belől,
Zug a fejem, zsibbad lábam,
Nemsokára talán mégöl
S tépelődöm siri ágyban:
Fönn be fényes napvilág van!

Tarcsafalvy Albert.

Sombori József a székelyek áldozópoharáról.

— Közli: Fülei Sz. Lajos. — (1. folytatás)

A poharat illető távolabbi környilatkozások.

Egy Nemzeti áldozó pohár a Nemzetnek Religió-jára mutat egyenesen.

A Religio Istenség, Pap, és Imadás nélkül értetlen dolog a Társaságban. Annak okáért mitsoda Istenség? és miképen imádták azt Eleink a keresztény Hitvallásnak bé vétele előtt? — elmellőzhetően kérdések. De a melyekre mégis ki elégtető feleletet töltem, sőt talán az egész nemzetből se lehetne kívánni, mivel azokat a mik ide világosításul szolgálhatnának, a nagy üdönek rozsdája, vagy pedig a külső és belső villongások tüze megemésztette. (?)

Ha továbbá a valaki az áldozás vagy Imadás helyét kérdezi a Compiler András Mátyás Bondvárára (Budvára) mutat, melyet Atilla testvére Buda épített. — Allott ez a vár Udvarhelytől egy fertály órányira nap nyugot felé a nagy Küküllő folyó vize jobb partján egy kősziklás magas kerek hegyen. És noha még szent László király idejében elpusztították a Tatárok de más a hegy nyakán lévő keltő árka, és a föld színén található omladékok látszanak. Ebben a Várban — Várban lakott a székelyek Rabonbánja, így nevezetett Fő Igazgatójok és Vezérjek ki egyszer smind Fő Papi hivatalt is viselt az áldozat körül (3) Ide kellett a legkeményebb büntetés alatt megjelenni minden székelynek a Rabonbán áldozatjára. — De mivel ezen vár fekvésének helye Kirsint mutat, nagyon megszorítaná képzeletét ezen dolognak a ki annyi ezer embert ily kis helyre bé szorítani akarná; hozzá kell érteni a várral egybekaptsolt teres nagy Bérzet, és Vidéket is. Itt lévén fő Székelyvára, és udvara a Székely Nemzetnek, kétség kívül üdövel ezen vár omladékaiból nem messze épült város innét vette az Udvarhely nevet és annak terjedt vidéke az Udvarhely Anyaszék nevezetét.

De miből állott az Áldozat nem tudhatni hanem . . . . . s csupán csak borból? és miképpen: gyakorta-e? vagy ritkábban vitétt véghez az áldozat? nem tudhatni; — A pedig fel vagon jegyezve, hogy a pohárban bemutatott áldozati italból maga a Rabonbán az Udvariak, Föbök részesültek, és az egész nép azután nagy áldomást vagy lakozást tartott maga módja szerint.

A Székely Ember ma is minden gyüleseit, kötéscit, alkuját, vásárait áldomás itallal szokta bé végezni, és megerősíteni.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ezen áldozatnak ezélya nemcsak Istenes, hanem ezzel egybe kapcsolt Polgári Intézet is volt Tudni illik: a Rabonbán áldozatja alkalmosságával mindenkor egytalyában közönséges Nemzeti gyűlés tartatott.

Ha illetően gyülekezeten Religiot illető rendszabás hozatott: ha ellenség ellen háboru határozatott: ha Nemzeti Törvény szabattott, mind az e felék Törvényes erőt csak a pohár és áldozat által nyertének és úgy hirdették ki a Közönségnek. — Ez uttal láttattak el a nagyobb ügyek meg itéltettek a Törvényrontók, és gonoszítók. Ha valaki ezen modulag hozatott Törvényt a vagy parancsolatot által hagna az a Rabonbán áldozatya előtt, a Rabonbán és Nép szeme láttára béle felhasítottván megöletett.

Ez a szokás üdövel annyival csinosabrá változott, hogy a szomszéd völgyben napkeletre rendeltetett a kínzás és vesztés helye, hol azután közel egy kis falu épülvén az ma napiglan Kinosnak nevezeték.

Könnyen észre lehet venni ezekből mely nagyon egybe volt kötve ez a marokni Nemzetnek-léte és fenn maradása a Fő Rabonbán áldozatjával, mely mindenkor magával hozta a Nemzeti gyűlést; abban a Törvényhöz hatalomnak lelkét, és sükerét. E pedig szoros függésben, edgyességben, jó rendben, eleven munkásságban tartotta maga tagjait Istene, Fő Igazgatója, Törvénye, és egymás iránt a mi esztendőnként gyakorlatván mindannyiszor megújította benne egyszersmind a társasági életnek minden atyafiságos barátságos köteleit a mit más ritka Nemzetben lehet tapasztalni úgy mint a Székelyben.

Ez a gyülekezet szokása elevenítette benne azon ősi Nemzeti szabad Szabad Lelket melynek maga védeimére és fenn tartására Tartományának hegyes, völgyes, erdős sok folyó vizekkel, árkokkal és számos Várrakkal erősített fekvéseis kedvezett. Ezeknél fogva az áldozó pohár mint a Nemzetnek Szentséges Palladiuma, és Drága kintse nagy betség és tisztelhetlen tartatott.

Látni fogjuk alább, hogy minek utánna az a maga helyéről a Fő Rabonbánnal edgyütt el távozott, a Nemzetnek szive is egybe szaggattatott. (Folyt. köv.)

mint a munkások részéről; sem a kerületi betegsegélyező pénztárak, sem az általános munkásbetegsegélyező pénztár nem felelnek meg céljuknak. Eltekintve a pénztáraknál gyakorta előforduló szabálytalanságokra, a munkások orvosi gyógykezelése és a munkások egészsége érdekében kívánatos intézkedések a legnagyobb fogyatékosokban szenvednek. E bajok csak úgy orvosolhatók, ha az állam a betegpénztárak felett hatékony felügyeletet gyakorol, sőt ha a pénztárak szükség esetén állami segélyezésben is részesülnek. Mint a „Kel. Ért.” teljesen megbízható forrásból jelenti, Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter a betegpénztárak államosítását feltétlenül szükségesnek tartja. Ez okból az országos ipartanács május havában megtartandó ülésének napirendjére tűzött tárgysorozatának egyik legfontosabb pontját éppen a betegpénztárak államosítása fogja képezni. A miniszter azonban ezenkívül az érdekelt körök és testületek véleményének meghallgatása végett szaktanácskozmányt is fog egybehozni.

Pártértekezlet. A következő meghívást vettük: Van szerencsém Uraságodat mint az udvarhelymei szabadelvű párt tagját a folyó év és hó 18-án délután 4 órakor a vármegyeház dísztermében tartandó értekezletre tisztelettel meghívni. Báró Kemény Béla elnök. Tárgysorozat: 1. Dr. Daniel Gábor orsz. képviselő s társainak indítványa Széll Kálmán miniszterelnök ur ó nagyméltóságához b. zalmi felirat intézése iránt az országgyűlés képviselőházában 1900. év április hó 2-án elmondott beszéde alkalmából. 2. Az újonnan megalkotott alapszabályok értelmében az új tisztikar és végrehajtó bizottság tagjainak megválasztása. 3. Esetleges egyéb indítványok.

Közgazgatási bizottsági ülés.

A vármegyei rendes havi közgyűlés a tagok rendkívül nagy számának részvétele mellett f. é. április hó 12-én tartott meg.

Első pontja az alispán jelentése volt, melyet Ugron János bizottsági tag által megtett elismerő nyilatkozat után egyhangulag tudomásul vettek. Ugron János a jelentéssel kapcsolatban több fontos dolgot ajánl az alispán figyelmébe, ki azok figyelemre méltatását megígérte.

Ezután a megyei és városi árvászék, tisztviselő, tanfelügyelő, kir. ügyész, pénzügyigazgató és az államépítészeti hivatal tettek meg jelentéseiket, melyeket a bizottság szintén tudomásul vett.

A pénzügyigazgató és az államépítészeti hivatal jelentésével kapcsolatban Ugron János szólt fel hosszasan. Az előbbinél a pénzügyigazgató figyelmét különösen arra hívta fel, hogy a helybeli kereskedésekben a petroleumot a jóval olcsóbb benzinnel vegyítik fel, ez által nemcsak a kincstárt károsítják meg, de a fogyasztó közönség érdekei is nagymértű csorbát szenvednek.

Az államépítészeti hivatal jelentésével kapcsolatban pedig annak az általános panaszának adott kifejezést, hogy a héjasfalva—székelyudvarhelyi vonalszakaszon egyetlen egy I. és II. osztályú kocsis sincs, a mely a modern kor igényeinek s különösen az utazó közönség kényelmének megfelelően. Más részről meg nincsenek is az első és második osztályú kocsik elég számban.

A bizottság a felszólalást magáévá is tette és elhatározta, hogy úgy az államvasutak igazgatóságához, mint a vasúttársaság igazgatóságához e tekintetben átiratot intéz. Vajha eredménye lenne.

A főorvosi jelentésből örömmel konstatáljuk, hogy a nagy mértékben fellépett kanyaró színő felben van. Végül több magánügy nyert elintézését.

TANÜGY.

Az Udvarhelymei Tanítógyűlés homoródjárásai fiókköre március 29-én tartotta meg II-ik évnegyedes gyűlését, Lókodon a következő tárgysorozattal: Elnök a kör tagjait üdvözölve, megnyitotta a gyűlést. Elnök üdvözlő szavainak elhangzása után, a mult ülésről szerkesztett jegyzőkönyv felolvasása következett, melyet csekély módosítással elfogadott és hitelesítette a gyűlés. Gyakorlati tanítást végzett Vida Géza helybeli tanító. Tanítását sikerültnek nyilvánította a gyűlés. „Szükséges-e az osztatlan iskolák részére külön tanterv?” című vitatételre a mult ülésen a többség igennel felelt. Ezen állítás bizonyítására kinevezett bizottság nevében Györfi István b. elnök egy értekezésben felolvasva indoklásait. A jól feldolgozott munkában számos, tapasztalás útján szerzett, bizonyítékainak felsorolása után kimondja a b. a külön tanterv szükségességét. Ezzel szemben a kisebbségben maradt tagok nevében az „egységes tanterv” mellett szólva, egy „különvélemény”-t nyújt be Kriza Sándor az elnökhöz. Gyűlés ennek minden hozzászólás nélkül a központi bizottsághoz való áttételre határozta. Szász Béla muzsnai tanító ismertette szabad előadással az „Eötvös-alap” alapszabályait. Teljesülten fejtette annak magasos czélját és a tanítókra jövő hasznát. Indítványára az összes jelenlevő tagok az „Eötvös-alap” tagjai sorába való belépésről szóló nyilatkozatot aláírták. Györfi István, kit a fiókkör a saját kebeléből alakítandó „dalkör” alapszabály javaslatának megszerkesztésére kért fel, megbízatásának eleget téve, felolvasa azt. Javaslatát minden módosítás nélkül fogadta el a gyűlés. Elnök indítványára a dalkör karnagyul Györfi István választott meg egyhangulag. Kriza Sándor H.-Jánosfalván tartott „könyvismeret” című felolvasására, mely a gazdasági ismétlő iskolás növendékeknek Benedek E. és Földes G. által szerkesztett könyvre vonatkozott, „Ellenbíráló”-át felolvasa Kelemen Lajos. Kelemen a könyvet minden tekintetben elfogadhatónak találja. Gyűlés köszönetet mondott felolvasónak, de mert a Kriza által észlelt hiányok, a könyv egy újabb kiadásában, már el vannak nyésztetve, gyűlés az első kiadásra vonatkozó bírálatokat tovább nem tárgyalta. Jelentések, indítványok során Bedő J. elnök jelenti, hogy a marosvásárhelyi Kereskedelmi és Ipar-kamara egy felhívást küldött hozzá, melyben kértnek a tanítók, hogy a hazai ipar támogatásának, a házi-ipari cikkek értékesítésének megkönnyítése és az ezt előállítók érdekeinek megvédése szempontjából, a községekben

ilyenekkel foglalkozók neveit, iparezikeik megnevezésével az elnökség útján küldjék be hozzá. Tagok ezt tudomásul véve, megígértek elnöknek április 15-ig az érdekeltek neveinek beküldését. Új tagul jelentkezett Réther János zombori tanító, kit gyűlés örömmel fogadott és megjelölt. A jövő gyűlés helye és ideje: Derzs május 9. K.

IRODALOM.

Fülei Sz. Lajos „VÁNDORUTON” című vers-kötetének bírálatai.

Herczeg Ferencz lapja az Uj Idők 1899. decz. 10. száma önálló cikkben ismereti a kötetet. Többek közt így ír: „Fülei Sz. Lajos azok közül a költők közül való, a kiket nemcsak a talentum, hanem az érettség nagy szenvedései is megszólaltattak. Azt hiszem, kevesen ismerik őt, élete folyását, verseit. Igazán, nem is ide, a lázban forgó, önző és úzerkedő fővárosba való ez a végtelenül szerény, jóságos, filantropnak született költő. Úgy hiszem, hogy ma is visszavágyik Erdélybe, szülőhazájába, a hol egykoron minden gyermek emlegette nevet, hisz ez a csöndes ember valóságos jötevény volt vidékének. Minő keserű iskolán hurcolta által a sors! És még sem törhette meg benne a poézis és az emberek szeretetét, mély, intenzív érzéseit. Nem esoda, hogy ilyen lévén a lelke, egész szívével a gyermekvilág felé fordult, irt gyönyörű, okos, nemesítő verseket a gyermekeknek, olyan finomakat, a melyeket csak gyermekeknek kívánhatunk. Mint a naiv költőket mind, őt is a tisztán buzgó érzés jellemzi, ebből fakadtak erőteljes, hazafias dalai, magyar dalok, nem holmi erőszakolt bombasztikus készítmények, a melyekhez az alkalmi hazafias líra képviselőinek legtöbbször szokva vagyunk... Igaz ember Fülei, nagy szív és a költői formáknak egyuttal mestere is. Az értékes kötetből álljon itt egy mutvány...”

Az Ország Világ 1900. jan. 28. számában következik a következő: „Fülei Sz. Lajos. Csodálatos embernek a nevével jegyeztem ide, a kiről nem is tudok kritikát írni, pedig a legszigorúbb kritika is csak a föltétlen elismerés hangján szólhat a Fülei verseiről. Magam előtt látom ezt a rendkívüli egyéniséget, a ki gondolkodni is a szívével szokott. Szeretném elmondani életétörténetét, mely nagyon szomorú és nagyon szép. Az ő Kálvária-útját a legendás szíve jelölte ki és megváltást is a szíve csinálta meg. Ezen az uton születettek meg lelkeiben a versei. Nem sok köztük a szomorú vers. Nagy szenvedéseit néhány pompás versben sohaj totta el. Az ő felhős lelken az erős energia mindig megőrizte a színes szírványt... Hazafias költeményeit is az őszinteség melege teszi hatásossá. A ki igaz gyönyörűséget ohajt: szerezz meg Fülei verseit. Kíváló poétát fog megszeretni...”

A Magyar Geniusz 1900. január 1. száma Fülei arcképeit közölte, így ír: „Annny mély és finom érzés, a mennyi Fülei könyvének lapjairól melegít és ragyog felénk, sokkal nagyobbbbíru poétának is tisztességére válnak. A hír, a hír... Van a kötetben esomó olyan vers, a mely megérdemelné, hogy szanaszét az az országban megismerjék. Van is már egyebé, a melyik a muzsika szárnyán száll szájról-szájra...”

A Vasárnapi Ujság 1900. január 7. száma: A Vándoruton nem kezdő író munkája. Fülei nevével nem kapta föl a hír, tehetsége valami izmos költői tehetségnek nem is mondható, de azért e kötet megérdemli a figyelmet. Érző szív, gondolkodó fej szól belőle hozzánk s a csinos, könnyed verselekkelmes olvasmányt tesz. A kötet hangja elég változatos. Megzendül olykor a szerelem is. Szívét — úgy látszik — erősebb rezgésbe hozzák a családi érzések. Lelke hajlik a vallásos áhitatra is, de még gyakrabban ad hangot a hazafias érzéseknek. Főleg szabadságharcunk nagy alakjai, Kossuth, Petőfi, Gábor Áron hatnak képzeletére; de napjaink politikai eseményei és honfivágyai szintén megszólalnak olykor verseiben. Mutatványul álljon itt a következő költemény...”

A Művészvilág 1899. decz. 10. száma: „Fülei Sz. Lajos vaskos kötetében nem találunk egyetlen sort sem, a mely nem volna igazi költői alkotás, a mely nem volna méltó arra, hogy megörökíttessék a magyar irodalomban. Fülei a régi poéták közül való; azok közül, a kiknek melegen érző szívük, minden szépért s nemesért rajongó lelkeitük van... Van bennük gondolat, erő és szív. Formájuk tekintetében is csak dicséretet mondhatunk róluk; könnyedén pergő minden egyes verse, egyik sem nehézkes vagy erőltetett technikája...”

A Pesti Hírlap 1899. decz. 6-iki száma: Figyelemre méltó verses kötet indult utnak. „Vándoruton” a czime, írja pedig Fülei Sz. Lajos. A poéta, a kinek könyvéhez Vészi József a budapesti újságírók egyesületének elnöke irt előszót, azok közé a feltűnést nem hajszoló, de nem is kereső költők közé tartozik, a kik életük minden viszonyai között a Muzsához hűek maradnak. Nem hűség, nem dicsőség utáni vágy sarkalja, hanem benső kényszerűség, a mely megnyugvást és gyönyörűséget okoz. Jó- és balszerencse, elismerés és bántalmazás mind hatástalanul suhannak el fölötte, mert ő megmarad annak, a mi volt. Poétának, — a ki magamagának énekel, mint a dalos madár. Így, ily természetű futotta meg eddigi pályáját Fülei Sz. Lajos, a kit a divat sohasem kapott föl, de a kit azok, a kik olvasták, igazán megszerettek. És ebben nagyobb, mélyebb elismerés rejlik, mint a pajtáskodó kritika minden magasztalásában. A most megjelent „Vándoruton” ez kötetben a poéta egész egyénisége kidomborodik a maga egyszerűségében, kedvességében és magyarosságában. „Fülei Sz. Lajos határozottan számot tesz, mint hazafias költő és mint kritikus is... Meg kell említenünk, hogy versei ügyessége itt-ott bámulbatba ejt s hogy a formának szinte mestere.” Ha most már konstatálhatjuk, hogy a kifogástalan forma igaz tartalommal egyesül, mindent megmondunk a szerény, de rendkívül rokonszenves poétáról.”

A Budapesti Napló 1899. nov. 30. száma: „Ritka komolyság a költészet iránt érzett — manapság éppen nem gyakori — tisztelet, mély érzés, igaz meggyőződés jellemzi ezt a verskötetet. Fülei Sz. Lajos

azok közül a költők közül való, akik nem tarják mestersegnek a költészetet, hanem valósággal ünnepi ruhát öltönek, amikor a poézis nyelvén akarják elmondani érzéseiket. A Vándoruton szerzője szerencsés kézzel kereste meg hazafias témáit. Nála nem találunk alpátoszt, hamis deklamálást a népek, főleg ok nélküli busongást, ami olyannyira jellemzi a legújabb hazafias lírát. Az ő hazafias lírája olyanfajta, mint a Szaboleskié: mpeg, őszinte, szókimondó és mindenképp nem ok nélkül való. Szép versek vannak a kötetben a boldog családi életéről, a nyugodt boldogságról. Ez jellemzi leginkább Füleit: a csöndes elmélkedés, magábaszállás, becsületos bevallása a meleg, intim érzéseknek. Végül a természetimádás, ami eddig még minden tehetséges költőt jellemzett s ezáltal is jellemezni fog, amíg csak poéták lesznek a világon...”

A Budapesti Hírlap 1899. decz. 10. száma: „Fülei műve megérdemli a figyelmet és elismerést. A szerző maga nem ismeretlen több dalát énekelik a fővárosban, színrekerült népszínművekben. Egyik másik az utcán is eseng. A kötet behozonyítja, hogy Fülei Sz. Lajos gyöngéd lelki, mélyenérző poéta. Dívatos áramlat el nem ragadta, megmaradt a régi magyar barázdában, de tiszta buza is az ő költészet; magyar lélekben és szívben...” És mutatól közöl egy költeményt.

A Magyarországi 1899. decz. 24. száma: Fülei kötetének szerény külsője nem von le semmit értékéből, mert a versek igaz gyöngyei a költészetnek, a melyek maguktól csillognak... A reklám zajos világában e versek maguktól kinálkoznak, de aki egy-kettőt elolvasott belőlük, mindig visszatér e kötethez és szívesen ajánlja tovább mindenkinek, akinek öröme telik a poézisban és aki szívesen megy olyan emberrel, akiben az idealizmusból megmaradt még egy jó adag... Mutatványt közöl.

Ezen kívül a Magyar Hírlap, Pesti Napló, Magyar Állam, Alkotmány, Magyar Krónika, Budapest, továbbá a vidéki lapok legnagyobb része rendkívül rokonszenvesen ismertették Fülei szobán forgó legújabb művét, melyhez hasonló sikert kívánunk további munkálkodásához is.

Döntő pillanat.

Csorbay Feri köpezős természetű, deli legényke ez idén fejezte be négy évi hittudományi kurzusát. Nem annyira hivatásból, mint inkább szülei forró vágyának engedve lépett be a papnövélő intézet falai közé.

Nagy kinlódás, iszonyu lelki harcok közepette, végre ahhoz az időponthoz ért, a hol jövője felett határoznia kellett. Egy hónap választotta el csak azoktól a perektől, midőn a világgal és annak széles káprázatos gyönyörűségeivel szakítania kellett. Csak egy hónap volt hátra, hogy magát az égiek hadseregébe besoroztassa.

De a sors másként határozott. Szülőföldjén töltötte Feri azt az egy hónapot. Sok régi ismerősei közül különösen Eteleka volt az, kihez régi ifjúkori emlékek fűttek s a ki iránt már régóta vonzalommal viseltetett.

Eteleka 18 esztendő, eleven leány volt. Ritkán látszott rajta valami bubánat, arca mindig jókedvű és ragyogó volt, mint a rózsacsokor. Fehér habos ruhája hullámosan ömlött végig karesu természetén, hamvas habja rendezen egy szál virágot tűzött Feri nem egyszer fejelette ott szemét e kis tündérnek, a ki tiszta ártatlansága mellett olyan okos tudott lenni, akár a káptalan. Ez a leány volt Feri álmainak, esendes elmelekedéseinek kedvenc tárgya. Nemesek az utcán, nemesek szép kerjük viragos pázsitján gyönyörködött bájoló természetében, sugárzó arcában, de még az Ur hajlékában ismételtlen vetett feleje epedő pillantásokat.

Tíz hónap, tíz keserves hónap folyt le azóta, hogy kedves szülőföldjét utoljára látta. Tárt karokkal fogadták szülei, ismerősei a rég nem látott fiút, kimondhatatlan volt örömiük, mert fiuk a szemináriumi nehéz életet befejezve tért vissza. Egy hónap volt hátra és fiuk az Ur oltára előtt fog állani. E gondolat végtelen örömmel töltötte el a szülők szívét.

Másnap szemináriumi szokás szerint kora reggel talpon volt a fiatal theologus. Mire után megkezdte látogatásait. Sorban végig járva ismerőseit, szülőfalujának jegyzőjéhez is betért. Lázás izgatottság velt rajta erőt, midőn a jegyző leánya Eteleka szeméi elé került. Mindketten zavarba jöttek s elfogultan állottak egymással szemben. Az öreg jegyző azonban számtalan kérdéssel csakhamar kisegítette a megilletődött theologust zavarából.

Az öreg jegyzőnek nem igen volt inyére, hogy a csinos Feri pap legyen. Mint minden szüniidőben, úgy most is mindent elkövetett, hogy a fiut erről a bár szépe, de nagy lemondással járó nehez pályáról lebeszélje.

Életének nagy ünneperől, lelkeszsé avatásáról kezdtek beszélgetni. Az öreg jegyző rábeszélési igyekezett a fiút, hogy tegye le a reverendáját, még ideje van s lépjen át inkább a katonasághoz, ha már annyira szereti az egyenruhát. Feri védekezett ugyan, a hogy tudott, de Eteleka érzelmenteljes pillantásai csakhamar meggyengítették nem volt többé annyi ereje, hogy az öreg jegyző kísértését sikeresen legyőzte volna.

Feri ezentul sürün járt a jegyzőkhöz. Látván az öreg jegyző, hogy a fiura, nagyobb befolyással vannak a leány szavai, mint az övéi, ezentul minél többször magukra hagyta a fiatalokat. Egy alkalommal, midőn Feri Etelekával együtt ült a jegyzők szobájában, elragadtatásban és szavakat intézte hozzá: „Istenem, mily szép, mily gyönyörű lett kisasszony!”

„No még csak az kellene, válaszolt Eteleka, hogy engem kisasszonynak szólítson. Ezt a bottását most azonnal hozza úlyre, mert különben rögtön tisztelemző urnak hívom!”

— Édes, drága Etelekám!

— Így már jól van! felelé a leány!

— Kedves Etelekám, oh be rég, be rég nem volt szerencsém!

— Hahaha, mily etiketszerűen, mily czeremóniásan kezdi már megint. Ha nem hagyja abba, úgy én is így fogom folytatni: tisztelemző uram!

Folytatás a mellékleten.

Melléklet a „Székely-Udvarhely” 1900. évi 15. számához.

— Etelem, de ön kicsufol engem; mivel érdemeltem én azt öntől. Egykor oly jó barátok, jó ismerősök voltunk, most ime gunyval illet. Édes Etelem, nem is képzeli, hányszor gondoltam önre kicsiny ezeldőben. Nem hinné, hányzor vettem elé fényképét, hányzor vontam azt szívemhez, áztattam azt könnyeimmel. Ez a kép jelent meg álmaimban, rá esett pillantásom ébredésemkor s valahányszor rá néztem, elakadt a lélekzetem, a szívem hevesebben dobogott, majd sirva fakadtam és könnyeim úgy hullottak, mint a sárguló falevelekről bánatosan lepergő őszi eső. Oh ki nem mondhatom, mily csudás érzés fogott el ilyenkor. Ez a barna haj, ez a tengerkék szempár felemelt, magával ragadt oda, a hol üdőbb a lég, ahol szemképrázlató a kilátás: fel az eszmék honába.

— Feri, ön egész poéta! — felelé Etelem. Ön sokat, nagyon sokat mondott; pedig tudom rég elfeledte volt a pajkos leányt, a kivel néhány évvel ezelőtt itt a kertben vig beszélgetés, édes eszegetés közt bolyongott. Bizonyára rég elfeledte, midőn együtt szamócskát szedtünk, midőn a gyepen egymás mellett ülve szép meséket olvastunk. Ugy-e már arra sem emlékszik, midőn utólagja együtt voltunk s mikor szép kis virágos kertünkbe érve, emlékül egy rózsabimbót szakítottam és azt gombjukba fűztem. Másnap aztán elbucsuztunk, ön a szeminariumba tartott, én meg a nevelőbe mentem. Oh, mily nagyon rég volt az! Azóta lájja Ferikém, milyen nagyra nőtt s mennyire megváltozott.

Ekkor lépett be az öreg jegyző. Megelégedett mosolyt ajkán; hogyc, hisz a beszélgetést, mely Feri és Etelem között lefolyt, elejétől végig hallgatta. E szavakkal fordult Ferihez:

— Van hát kedve tisztelendő urnak a felszentelésre menni? Nem gondolta meg magát?

Feri nem válaszolt, e helyett elragadtatva mondta Etelemnek:

Te vagy az, te vagy az.
Kibe semmi folt
A ki szép, a ki tisztá
Mint a hold
Oh tégy a szivedre,
Oh ölelj át!...

Tovább nem folytathatta, mert ép akkor lépett be Etelem édes anyja, a kihez az öreg jegyző ezt az egyetlen szót intézte:

Meggondolta!

N.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog husvétii ünnepeket kívánunk t. olvasóinknak és munkatársainknak.

— **Lapunk jelen számát** — felelős szerkesztőnknek néhány napi távolléte miatt — Embery Árpád helybeli róm. kath. főgimnáziumi tanár, szellemes és élénk tollu munkatársunk volt szíves szerkeszteni, miért e helyen is köszönetet mondunk.

— **Személyi hír.** Végre, annyi rebesgetés után Tibád Antal — közigazgatási bíró lett. Vele közigazgatásunk egyik legalaposabb ismerője vonul be a magas bírósághoz, melynek már felállításakor kellett és lehetett volna talán a mostaninál magasabb állású tagja is, ha politikai okok utján nem szegik. Kinevezése nyereség a közigazgatási bíróság számára, veszteség a politikai életre nézve, melynek egyik kimagasló harcosa volt. Szívvel óhajtuk, hogy új állásában is a székely érdekek oly önzetlen és igazságos őre legyen, mint eddig. Kinevezésével megüresedik a havasalji kerület mandátuma, melyre Ugron János a legkompetensebb jelölt.

— **Predikáció.** A mint értesülünk, a helybeli róm. kath. plebania templomban dr. Vas Albert gyulafehérvári theológiai tanár fogja az ünnepi beszédet tartani. Felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét.

— **Öröm a szülőknek.** Mint illetékes forrásból értesülünk, ünnep után felszabadulnak elemi iskoláink a járvány-szünet kelletlen nyúgja alól s a majdnem két hónapos édes semmitteves után újra munkához fog a kis nebuló-sereg, nem annyira saját, mint inkább szülei öröme.

— **Fülei Sz Lajos,** mint városunk szülötte és főleg mint lapunk tevékeny munkatársa és barátunk oly szoros viszonyban áll velünk, hogy „Vándoruton” ez. verskötetének kellő méltatása szempontjából, — hogy az elfoglaltságnak még látszatát is elkerüljük — bevártuk a kiválóbb szépirodalmi és politikai lapok bírálatát. Az ezekből nyert szemelvények a legnagyobb elismeréssel adóznak Fülei munkájának. Ennek az általános és ritka melegséggel megnyilatkozó méltatásnak rövid, stereotíp közlése által fel vagyunk mentve, hogy magunk hangoztassuk munkatársunk művének paratlanul álló sikerét. Az ismertetések „Irodalom” rovatunkban találja a szíves, olvasó.

— **Halálozás.** Mely részvétel vettük a hírt, hogy özv. Takáts Atajosné szül. Mihálik Natália, ki pár évvel ezelőtt a varmegyénkben létesítendő Múzeum számára is igen becses tárgyakat adományozott s a ki Nyiregyháza város társadalmának annak idején egyik legelőkelőbb tagja volt, folyó év és hó 8-án éjjel 1 órakor, életének 84-ik, özvegyiségének 15-ik évében rövid szenvedés után örök nyugalomra szenderült. Temetése 9-én d. u. 4 órakor általános részvétel mellett történt Nyiregyháza. Az elhunytban lapunk felelős szerkesztőjének felesége Takáts Erzsi, valamint Takáts Győző gépezsmérnök és felesége Nyíry Kata, Konrád Gyuláné Takáts Maria, ugy Görgy Józsefné Truppl Izabella — nagynénjüket vesztették el.

— **A helybeli székely dalogylet** husvét első napján a reformátusok templomában Dürner: „Fohász”, másodnapján pedig a róm. kath. templomban Bethoven: „Isten dicsősége” című darabját fogja elnekelni.

— **Varmegyénk törvényhatósága** folyó hó 19-én d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek a kor-

mányrendeletek és hivatalos előterjesztések pontjai mellett egyik legerdekesebb tárgya Daniel Gábor dr és társainak indítványa, hogy Széll Kálmán kormányelnöknek és minisztertársainak törvényhatósági bizalom nyilváníttassék.

— **Unitárius istentisztelet.** A helybeli unitáriusok husvét ünnepi istentisztelete folyó hó 16-án d. e. 11 órakor a pog. önképző kör helyiségében (régí város háza) tartatik, mely alkalommal az Úrvacsora is ki fog szolgálatni a híveknek.

— **Április 11-én,** mint a 48-as törvények emlékére országgyűlésileg statuált nemzeti ünnepnek évfordulóján nagy mise volt a róm. kath. templomban melyen Jung-Cseke Lajos apátplebanos ecelebrált kellő segédlettel. Jelen voltak, élén főispánunkkal a megyei, városi s az összes állami hivatalnokok. Mise végével a ref. templomba vonult le a menet, hol Kállai s. lelkes mondott imát és szép alkalmi beszédet.

— **Bérmálások gyűlése.** Mint annak idején köztöltük, gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök, varmegyénk minden községében, hol csak hívei vannak, a következő heteken bérmálni fogja. A bérmálásra való előkészület igen megkönnyíti az a fűzet, mely Novák Lajos hittanár szerkesztésében jelent meg s a mely minden hasznos tudnivalót magában foglal. Ajánljuk a bérmálások és megének kath. lelkesítő gyűlése. Kapható lapunk kiadóhivatalában. Ára 24 fillér.

— **Tíz volt április 11-én** virradólag a betlenfalvi határban; Ugron Gábor téglyágyarának szarvazata gyúlt meg s részben le is égett. A gyár alkalmazottai azonban rövidesen elolították.

— **Nyílt kérelem!** Nehai Vass József a „Napkelet” 1857. évi folyamában az erdélyi magyarság husvétii határ járó szokásait ismertette s vele kapcsolatban röviden megemlékezett a husvétii didergők házalásáról is. Mivel a didergő népszokásban a pogány eredetű kénosi és löködi (Udvarhelyvárm.) regölés elvesztését vélt töredéke lappang, tisztelettel kérem hazai néprajzi irodalmunk barátait, hogy mindazt, a mit a tárgyról tudnak, a község megjelölésével velem közölni szíveskedjenek. Ha valaki a népszokás körülményes leírását (a szereplők korának, számának, öltözködésének, megjelenése idejének, szerep-neveinek stb. megjelölésével s főként mondókáik pontos lejegyzésével) juttatja birtokomba, a közlő neve alatt s a megfelelő tiszteletdíj kiutalványozása mellett a M. Néprajzi Társaság havi folyóiratában, az Ethnographiában fogom közléni. Budapest (M. Nemzeti Múzeum) 1900. ápr. 13. Dr. Sebestyén Gyula, a M. Néprajzi Társaság főtájkára.

— **Jótekönyvezés m. kir. állami szakiskola** ünnep másodnapján a „Polgári önképző- és segélyező-egylet” műkedvelő-társasága. Színe kerül „Az igmándi kispap”, Berecz Á. népszínműve. Az előadást, bár a darabválasztás ellen a tartalom tendenciái miatt és türelmesség szempontjából némi kifogásaink lehetnének, de mert jótekönyvezésből, saját könyvtára javára rendezzi, ajánljuk a közönség szíves pártfogásába.

— **A székelyudvarhelyi m. kir. állami szakiskola** ifjusági önképzőköre 1848-iki törvények szentesítésének emlékére f. hó 21-én d. u. fel 5 órakor az iskola rajztermében ünnepélyt rendez, a melyre címet hazafias tisztelettel meghívja az igazgatóság. Az ünnepély műsora: 1. Hymnus. Erkel F.-től, éneklé az „Ifjusági Daloskör.” 2. Megnyitó beszéd, tartja Boér Gyula IV. o. t. 3. Hódolat. Petőfőtől, éneklé az „Ifjusági Daloskör.” 4. 1848. márcz. 15. Petőfőtől, szavalja József Jenő II. oszt. tan. 5. Vándorlat. Kumoss E.-től, éneklé Boér Gy. Maoskásy M. és Szűts Gyula IV. oszt. tanulók. 6. Örökség. Színmű 3 felvonásban Norreuberg P.-től. Személyek: Békés Ádám, Bekes Ferencz fiúvegy, cipészek Boér Gyula IV. oszt. t. Kreschka János IV. o. t. Levehördő Szalló Béla III. o. t. Polgármester Belle Zoltán IV. o. t., Bíró Mihály István III. o. t., Jegyző Soós Kálmán III. o. t., Ügyvéd Szűts Gyula IV. o. t.

— **Riporter tájékoztatás.** Fővárosi riporterek tájékoztatására vall ez a pár, budapesti lapokból kibővített szemelvény: A pap megindult a „sanktuarium”-mal, követte a segédkező papság az egész „oratoriummal” stb. Este 6 órakor ünnepies nagy „mise” lesz... tovább nem folytatjuk.

— **Az olaszleiki székely fiatalok** a Ferencz József Tamitók háza javára f. évi április hó 16-án az állami iskola temében táncvigalommal egybekötött színelőadást rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Helyárak: I. rendű ülöhely 1 korona, II. rendű 80 fillér, állóhely 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Színrekerül: A gymesi vadvirág. Népszínmű 3 felvonásban dalokkal. Személyek: Balánka János Kolombán Lajos. Örsze, felesége Balázi Maria. Imre, fiok ifj. Nagy Gyula. Maria, leányuk Bartha Vilma. Özv. Fabiáné Julis Márkó Rebeka. Gyurka, fia Bartha Mihály. Rab Prezsmér Péter Ferencz József. Magdolna, leánya Balázi Amália. Plebanos Kolombán Mózes. Törpe Csura, harangozó Ferencz István. Csuráné Márkó Anna. Marci, fiok Márkó Ferencz. Bigyó, kisbíró Márkó András. Bigyóné Apolzan Rebeka. 1-so vofely Márkó Ferencz ifj. 2-ik vofely Márkó András ifj. Csicsa, Vaksi, cigányok Márkó Mózes, Bartha János. Nép, bucsusok, cigányok. Történik: Gyimes-Felső-Lokon

— **Ei a burokhoz.** Nem hiába szabadságszerető nép volt a székely, rokonszenvez a burokkal, kik szintén szabadságukért harcolnak. Csoda hát, ha innen is akadnak védők! Id. Miklós Sándor és ifj. Miklós János kányádi lakosok külföldi utlevelet váltottak s mennek a burokhoz harcolni azért, a miért székely elődeik annyi vért ontottak.

— **Firtos-Váralján** az „Ifj. Olvasó- és Dalogylet” az idén is, mint a megelőző években, áhítatos kegyelettel ünnepelte meg a nemzeti visszaemlékezés szent napját, a „márcz. 15-öt”. Ez alkalomból márcz. 9-én egy énekléssel, szavatokkal és Molière „Bot csinálta doktor” cz. 3 felvonásos vígjátéka előadásával egybekötött táncvigalmat rendezett. Az egytel szereplő tagjai névszerint: András Zsigmond, Bálint Simon, Bálint Márton, ifj. Deák József, ifj. Győrfi Ferencz, János Mihály, János Ferencz, János Gyula és Sófávi Áron,

együtt-egyig ügyesen megoldották feladataikat, de ki kell emelni András Zsigmond „Talpra magyar”-ját, legfőképpen pedig azon alkalmi felolvasást, melyben József János tanító, a ki egyszersmind a dalarda lelkes vezetője is oly hűen hozta emlékezetbe 1848. és 1849. dicső napjait, hogy mindenkit meghatott, hogy nem egy jelen volt 48-as honvéd szemei örömkönnnyekkel teltek meg. A műsor kimerítése után, miközben a nagyközönség eljenzésekkel és tapsokkal adott kifejezést megható érzéseinek s a szereplők sikerei elismerésének, az ifjuság a vagási „Polgári Banda” hangjainál tánczra perdült. A nézőközönség padokon és egy a jelen alkalomra rögtönzött karzaton ült, nézett és — ámult, hogy a máskor oly kedélyesen tánczoló ifjuság most, mintha nem a nótáját huznák (aminthogy nem is huzták, hanem fújták) — sajátságos — nem tud úgy tánczolni, nem mulat oly jól, pedig már a „Banda” fúja, mint a hogy erre a mulatságra előre készült. Sokan mindjárt kitalálták ennek az okát, hogy t. i. a clarinette, flügelhorn stb. stb. rézkürtök nem a magyar cigány hegedűje és cimbalma és hogy a székely nem német, nem eseb. Az ünnepély 86 korona és 20 fillér bevételt, 41 korona 22 fillér tiszta jövedelmet hozott az egytelnek. Felülfizettek, kik iránt az egytel halás Eöszömetét fejezi ki: Kozma Demén enklai lelkes 50 fillér, Nagy Ferencz enklai tanító, Vajda Antal eschétfalvi tanító 20—20 fillér, Máté Lajos f. váraljai lelkes 50 fill., Márton Sándor egyt. elnök 1 kor., Bálint Mihály 30 fill. Nem volt jelen, de jegyét kiváltotta Fancsali Dénes farkasklaki körjegyző 1 koronával és ajándékozott József János tanító 50 fillért. Az „ifj. olvasó és dalkör”, melynek szép könyvtára és pénz vagona van, mely a mult évben egy 43 korona értékű gyászolobogót szerzett és lapokat járát, a mulatság utáni gyűlésen „1848. márcz. 15. emlékére 100 koronát szavazott meg egy beszerzendő harmoniumra, melynek költségeihez Firtos-Váralja lelkes népe, a mai ifjuság nyomába lépő iskolás gyermekei érdekében, de hogy az egytel régen óhajtott nemes célját is elérni segítse, adakozás utján több mint 80 koronával járult. Mindenesetre elismerésre méltó példa ez, az önhaszonlesés, az érdekhajlás és fásult közönség mai „dicső” világában. Ime! ha a megelégedezés rut hállanság s kegyeletes megemlékezés jó eredményű buzditás. Vajha e példa ragagos lenne! Vajha! egy magyarhoni község se lenne, melynek vezetői hasonló „párt-színreket nélküli” ünnepélyeken a márcz. 15-iki (1848) eszmék és események élénk visszaemlékezésével a hazafias szellemet felelérszteni, fenntartani és terjeszteni ne igyekeznének; nemcsak, hanem olykor mint Firtos-Váralján is most, ama nagy napok emléket dicséretre nem szorult szép tettekkel megörökíteni ne sietnének! A példa lelkesítsen. „Szegény rá, ki lomhán vesztegel; dicsőség arra, a ki dolgozik!”

— **A magyar nemzeti zarándoklat,** mely a hercegprímás és a püspöki kar vezetésével április 24-én indul Rómába a déli vasút budai pályaudvaráról, mindennél élénk érdeklődést kelt. Az 1900. szent esztendő, valamint a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma egyformán vonzza az érdeklődőket. Magánok, országos képviselők, kispapok, tudósok, ügyvédek, papok orvosok, azonkívül egyszerű földművesek is vesznek részt a zarándokmenetben, a melynek kimagasló pontja lesz a Lateranban tartandó magyar istentisztelet, a hol II. Szilveszter pápa van eltemetve, a ki Szent István királynak küldötte 900 évvel ezelőtt a magyar szent koronát. Az istentiszteletet Vaszary biboros primás tartja a lateráni kanonokok segédletével, kik megint első kanonokjai a világnak, mert a legelső templomhoz vannak beosztva. Az ünnepi beszédet pedig Fehér Ipoly, pannonhalmi főpátp mondja, mint annak az Asztrik apátnak utódja, a ki Szent Istvánnak elhozta Rómából a koronát. Ezenkívül számos más egyházi ünnepség vár a zarándokokra, a kiket a 90 éves agy XIII. Leo pápa ünnepi kihalgatáson fogad.

— **Szobor és környezet.** Minden műdarabnak két élete van. Egy magában véve s egy a környezetével viszonyban levő élete. A „Mücsarnok” ez évi folyamának 2. számában olvasott e sorok jutottak eszünkbe, a midőn e lap közelebbi számából a városunkban felmerült legújabb szobortervezetről értesülünk, melynél a szobor és környezet között szükségesnek mutatkozó arányosság hiányát megállapítanunk kell. A róm. kath. plebania templom udvarára tervezett emlékszóbor az, mely minket felszólásra indít. Láttuk a szobor rajzát. Harnath Ödön tanár kompozícióját s csak elismeréssel nyilatkozhatunk a vázlatról. De kérdéses, vajjon ez a szobor a kitűzött helyen, a plebania templom udvarán jól érvényesül-e s emeli-e a templom benyomását? Meggyőződésünk szerint nem. A templom szék udvarának bármely pontjáról az 5 m. 40 cm. magas emlékművet jól megszemlélni nem lehet, legkevésbé annak a város felé fordított elejét, a felső piactérről nézve pedig a szobor sokkal inkább eltörpül, semhogy részleteit jól szemügyre vehetnők. Pedig még nagyobb hibája is van ezen elhelyezési tervnek s ez az, hogy a templom főajtaja előtt a kilátást elzárja s viszont ha a város felé nézzük, elföldi a templom főbejáratát. Hát már csak szobrot nem szokas valamely épület főajtaja elé állítani. Hogy az 1885. évi budapesti orsz. kiállítás iparcsarnokának nyugati nagykapuja elé az ezredvez kiállítás alkalmával obeliszket állítottak, ezzel megzavarva annak impozáns hatását, az ne budiztson senkit utánzásra. Megmondjuk azonban, hol szeretnők látni azt a szép szobrot: a kántori lakás kertje előtt, a vaskereszt helyén, melyet onnan más alkalmas helyre lehetne vitetni. Ott nem zárná el a templom főajtajából nyíló kilátást s nem földné el a városból a templom felé tekintő szem elől annak főbejáratát. Ez utóbbi helyen megszemlélnétek ezt a szobrot akár egész közlelről, akár távolabbról tetszőleges távolságban. Végül pedig még azt is megemlítiük, hogy a szobor természet-színével sokkal jobb háttért kapna a kert üde zöld színében, mint a templom fehér falában. Ha a bizottság, mely a szobor felállításának ügyét felkarolta az utóbbi helyet választja, kész örömmel üdvözöljük vállalkozását, ha azonban az eredetileg választott helyhez ragaszkodik, tervével szemben csak sajnálatunkat nyilváníthatjuk. Spectator.

— **A bögözi „Népkönyvtár és Olvasó egyesület”** a saját pénztára javára rendezett, erkölcsileg és anyagilag sikerült tanzselyen b. vetel 65 korona 10 fillér, kiadás 20 korona 2 fillér, tiszta jövedelem 45 korona 8 fillér. Felülfizettek: Bonis Ferencz mérnök 1 kor. 60 fill., Hegyi Zsigmond kj. 40 fill., Bernát Móricz 2 kor., Rázgha Iren 60 fill., László Domokos, 60 fill., Dózsa Károly 40 fill., Egyed Gábor 20 fill., László Áron 20 fill., Keresztes János 60 fillér, melyért halás köszönetet mond e helyen is a rendezőség.

— **Nyilvános köszönet.** Állami felső leányiskolánk „Székely tanulmányi segély könyvtára” javára a „Székelyegyleti első takarékpénztár” 40 koronát, az „Udvarhelymegyei takarékpénztár” 20 koronát adományozott. Fogadják mindkét pénztárat a kegyes adományokért halás köszönetet nyilvánítást Székely-Udvarhelyen, 1900 április hó 12-én. Weinberger Fanni igazgató

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában, a vidéki leveleiben „két hatalmas táncterem” helyett két hatalmas tanterem olvasandó, ugy a „Szentpéteri” név helyett Szentpáli.

— **Március 15-ét** sikerrel ünnepelte meg ez évben is Kórispatak község ifjúsága a közs. el. isk. III. IV. és V. osztályos növendékeinek közreműködésével. Az ünnepély után táncmulatság volt, melynek tiszta jövedelme az ev. ref. egyház orgonájának javítására javára fordított. Felülfizettek: Pál Balázs ev. ref. lelkész 1 kor. 30 fillér, Demeter Mihály közs. tanító ev. ref. énekesvezető 4 kor. 30 fill., Török Albert 2 kor. 30 fill., Szabó Albertné 3 kor. 30 fill., Czitrom Izsák 2 kor. 30 fill., Tamási István 2 kor. 30 fill., Szabó Miklós 1 kor. 30 fill., Lőrinczi Imre 1 kor. 30 fill., Lőrinczi Pál 1 kor., Lukács Dénes 70 fill., Ilyés Sándor 40 fill., Biró Dénes 20 fill., ifj. Antal Péter 30 fill., Demeter Sándor 30 fill., Peterfi Elek 70 fill., Lőrinczi János 10 fill., Antal Izsák 10 fill., Antal Matyas 10 fillér és Dömös Fere ez alsó 30 fillér. Fogadják a nemes szívű adakozók e helyről is az ev. ref. egyház kedli tanácsának szíves köszönetét.

— **A kolozs-monostori gazdasági intézetben** idei márcz. hó 26-án ápril. hó 4-ig tartott gyümölcsészeti tanfolyamon 21 vármegyéből 22 tanító vett részt. Udvarhelyvármegyéből Darkó Lajos szentmiklósi közs. isk. tanító vétett fel és vett részt. A tanfolyamon Ritter Gusztáv gazdasági intézeti főkeztész adott elő. A tanítók az elméleti előadásokra pontosan megjelentek a gyakorlatokat szorgalmasan végezték. A vizsgát április hó 4-ik napján mindnyájan sikerrel tették le.

— **Hol a vendégre revolverrel lőnek.** Mult napokban éjjel Brassóban — mint lapunknak írják — az Európa szállodában a két zöldszasz szálloda-bérlők egyike, Itin Lőrincz vendégével: Trepchev Lajossal összeesztvén, háromszor lőtt rá revolverével csak a véletlennek köszönhető, hogy nem lett halálos kimenetelű a támadás. A kép kiegészítésül a másik bérlő-társ Conrad András szinte éjjel után kerülvén haza földreszeget, nejét és gyermekét kezdte fojtogatni anyyira, hogy rendőri oltalmat kellett igénybe venni. Ily körülmények között az ide szállóknak nem árt magukat viszont revolverrel ellátni.

— **A tordáifalvi önképzőkör** f. évi márcz. 11-én nagy számu közönséggel zsufolóság telt házban anyagi lag erkölcsileg legfényesebb sikerű színelőadást rendezett. Színe került „A eszmadia, mint kísértet” cz. énekes népszínmű. Előadták: Hampel Irma, Fekete Póli, Lukácsi János, Boros Pál, Fekete János, Boros Mihály, Végh Mili, Nemes Ferencz, Ölvédi Sándor, ifj. Boros Ferencz, Nemes Mózes és Boros Albert. Ennél sikerültebb színelőadás faluhelyen el sem is képzelhető. A siker városra beilllett volna. A szereplők egytől-egyig igen ügyesen sikeresen játszottak. Sértő lehetne rájuk nézve közölnök a sikeres játékokat illetőleg külömbiséget tenni. Azonban mint nagyobb szerepjátékok méltányosan emeltetnek ki: Hampel Irma, Sos István eszmadiamester felesége és ennek leánya Zsuzsi, Fekete Póli. Mindkettő szerepét kiváló sikerrel oldta meg. Fekete Póli sikeres játékát még tetőzte gyönyörű énekével. Lukácsi Jánosról Sos István szerepében, Boros Pálról Miska, eszmadiamas szerepében, Végh Milirol Kallosi, molnarmester szerepében Boros Mihályról, Alpósi földbirtokos szerepében Nemes Ferenczról, Kárádi orvos szerepében, Ölvédi Sándorról Mózes zsidó szerepében, mint nagyobb szereplőkről szintén kiemelőleg szólhatni. Érdem mindannyi. Az előadást énekek és szavatok előzték meg. Az önképzőköri dalárda Péter József tanító vezetésére alatt szép darabokat sikeresen énekelte el. Fekete Albert és Boros Mihály igen ügyesen szavaltak. Minden arra mutat, hogy az önképzőköri ifjak önművelődésükre is nagy gondot fordítanak, szellemi, lelki építésükre is nagy gondjuk van. Ez szép dolog. Tegyük is mindnyájan jövőben is. Elvész a nép, mely műveltség nélkül való. E szép előadás dícséretére válik helybeli derék lelkész, Deák Miklósnak, ki fáradságot nem ismerő lelkesedéssel készítette elő arra az ifjakat. Segítségére volt Péter József tanító. A lankadatlan fáradság fényes anyagi eredményt is vonta maga után. Az előadás az eklézsia pénztára javára fordítatik. Bevetel: 186 kor. Felülfizettek: Gálffy Kálmán főszolgabíró, dr. Gaspár József (Királyhalma), dr. Böckel Sámuel (Torda), dr. Sebes Lajos (Budapest) 5—5 kor., dr. Demeter Lőrincz főszolgabíró 3 kor., Marossy Mózes, Németh Albert (Sz.-Udvarhely), Dollay Róbert szolgabíró, Jaeger József gyógyszerész (Sz.-Keresztur) 2—2 kor., Ferenczi Áron lelkész (Medesér), Derzi Nela 1—1 kor., Pálffy Mihály (Gagy), Kálmán Mózes (Kede) 80—80 fill., Végh Gyula 60 fill., Márton Sándor, Lukácsi Mihály 40 40 fill., Pálffy István (Taresafalva) 20 fill. Ime gyönyörű vonzó példa, hogy miként lehet a nép fiatal szép dolgokat művelni, miként lehet a közvagyont szaporítani, a nemes célt előmozdítani. Patrióta.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. László Mihály, városunk nagyérdemű képviselője, ki mióta parlamentáris képesek fűzik e város közönségéhez, az első között volt nem csak jóleső figyelmével, hanem az áldozatkészség nagyságával is a társadalmi mozgalmunk támogatásában, 200 koronát küldött a 900 éves kereszténységet megőrkö-

tendő emiékoszlop javára, mely példára váró adományt hálás köszönetet mond, a bizottság nevében Embrey Árpád, b. jegyző.

— **Megjutalmazott görög keleti lelkészek.** A valas- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a következő hazafias érzelmű g. ke. lelkészeknek és özv. papnéknak adományozott államségi segélyt. Mihó János görög ke. lelkész Nagy-Sink, Raduletin János g. ke. lelkész Boldogváros, Regneale János g. ke. lelkész Nagy-Sáros, Filipescu János g. ke. lelkész Morgonda, Tsiff Gergely g. ke. lelkész Veesér, Rotár János g. ke. lelkész Prepostfalva, Paron Joachim g. ke. lelkész Szt.-Ágota, Babes Miklós g. ke. lelkész Rozsonda, Dordea János g. ke. le. és. Búrkós, Constantinescu Daniel g. ke. lelkész Ó-Ivanfalva, Pandrea Miklós g. ke. lelkész Alsó Gezes, Burszán Tamás g. ke. lelkész Mese, Brendusz Miklós g. ke. lelkész Segesd, Pulka Demeter g. ke. lelkész Besse, Herezioga Tivadar g. ke. lelkész Sz.-Ujfalva, Gheaja Erofitei g. ke. lelkész Keresd, Sioneriu György g. ke. lelkész Szász-Kézd, Muntean Miron g. ke. lelkész Apóld, Stoikovits Miklós g. ke. lelkész Almakerék, Hertigó János g. ke. lelkész Szász-Dalya 100—100 koronát. Cocorada Anna g. ke. lelkész özvegye Morgonda, Mandocca Rachel g. ke. lelkész özvegye N.-Sink, Capritia Maria g. ke. lelkész özvegye Boldogváros 50—50 koronát.

— **Kömlöskerti műtrágyázási kísérletek hazánkban.** A kolozsvári kömlöskertmezői szaktanárs kezdeményezésére f. évben hazai kömlöskertekben is végeztek műtrágyázási kísérletek, kikutatandó, mennyiben emeli a műtrágya a kömlöstermet minőségileg, esetleg mennyiségileg? Kísérlettelre vállalkoztak: Gróf Haller János uradalma Homoród-Hévíz, Br. Kemény Béla urad. Szent-Erzsébet, Imre Lajos Ilyefalva, Imreh Domokos Zagon, Beldy Tivadar Bodola, gr. Toldalaghy László urad. Koronka, Nagy Ferencz Seps-Szt.-György, dr. Waedt Rezső Segesvár, Ábrahám Lajos Segesvár, Somogyi Albert Héjjasfalva, szászkezdői községi kistermek, gr. Zselénzky Róbert urad. Ötvenes, gr. Károlyi Tibor urad. Mácsa, herceg Sulkovszky uradalma Pankota. A kísérletezések részint martellinnel (kovasavas káli), részint kömlötrágya-compositióval folynak: előbbt Kálmár Vilmos budapesti kereskedő, utóbbit a zalatnai kénkovand s műtrágyagyár adták át ingyen a kísérletezőknek. Hirt adván hazánk első, ilyenmü kísérletezői, érdeklődéssel várjuk az eredményt: mert úgy tudjuk, a kereskedelemnek sokszor van kifogása a hazai kömlő minősége ellen!

— **Kossuth-utcában,** a legszebb helyen, egy emeletes utcai lakás 3 szobával és mindenféle melékelyiségekkel azonnal olesón kiadó. Cím e lap kiadóhivatalában.

CSARNOK.

Ha ...

Ha szép nap süt,
Arczod kigyúl;
Mint a piros
Rózsa, pirúl.

Ha felhő zúg
S napfényt takar,
Mint a márvány,
Rideg s fanyar.

Csak szived egy,
Más nem lehet;
Érzem, ne mondd:
Szereimedet.

X.

Kis fiam halálára.

Pölesből a sírba
Költöztél el korán,
Az ártatlanságnak
Hószin lilionán...

Ég harmatával volt
Telve a kebeled,
Még anyagi álmok
Játszadotok veled...

Mennybe esalt ez álom
S ránk maradt utánad
Reményünk vesztével
A szülői bánat...

Kertész Albert.

Iparügyek.

Székely kamara. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara Tauszik B. Hugó kir. tanácsos elnöke alatt pénteken tartott ülésében a törvényhatósági ipartanácsok újjászervezésére vonatkozó miniszteri leirat tárgyalásukor szomorúan konstatálta, hogy ez intézményt kerületükben a törvényhatóságok csaknem kivétel nélkül mellőzték. Több helyről érkezett jelentések szerint az ipartanács tagjait évek óta össze nem hívták, sem meg nem kérdezték. Az intézménynek különben további fenntartása mellett javasolta a kamara, hogy a törvényhatóságok kormányrendelettel utasítsanak a tanácsok véleményezését minden fontosabb felelősségnél kikérni. A tiszteletlen verseny ellen alkotott miniszteri rendeletet a kamara melegen üdvözli és életbe léptetését kívánja. A kereskedelmi szokások rendeleti szabályozásához a tervezet csekély módosításával szintén hozzájárul. A furdó törvényjavaslata nézve azt az észrevételt tette a kamara, hogy a gyógyhelyeken épített új házakra, valamint lerombolt házak újonnan épített részeire a 30, illetve a 20 évi adómentesség tekintettel a székelyföldi gyógyhelyeknek alig egy-két hónapra terjedő évadjára s emélfogva csekély jövedelmére, 50 és 35 évekre terjesztessék ki. A szakvizsgázott gépészek felmondási idejét folytonosan működő

üzemknél 2000 korona fizetéssel bíró gépészekre nézve 2 hónapban, kevesebb fizetéssel bírakra 6 hétben véleményezte megállapítani. Melegen üdvözölte a kamara a kereskedelmi muzeumnak ama határozatát, hogy a hazai beszerzési források ismertetésére és propagálására sorozatos kiállításokat rendez. Az iparosztály indítványára fontos határozatot hozott a kamara a hazai ipartermek megvédése érdekében. Felterjesztésben kérelmezni fogja a kereskedelemügyi miniszternél egy általános megjelölés vagy védjegy megállapítását, a mely visszaélések megállítását végett megkülönböztetésül hazai ipartermek megvédésére szolgál. A javaslat pártolására fölkéri az összes hazai társaságakat.

A magyar ipar pártolása. Székely Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, erősen bangu leiratot intézett a törvényhatóságokhoz abból az alkalomból, hogy egy közséleg segélyezett tűzoltó-egyesület a gőzfecekendőt külföldi gyárostól akarta megrendelni, noha az ilyen szükségletet a magyarországi gyárak is ugyanolyan minőségben s hasonló feltételek mellett képesek szállítani. Felhívja a belügyminiszter a törvényhatóságokat, a hazai gépipar megóvása és fölvirágztatása czéljából, hogy akkor, a midőn a városi, községi, vagy hatósági segélyben részesülő tűzoltó egyesületek ilyetlén beszerzéseket akarnak tenni, az egyes ajánlatokat tegye a törvényhatóság szakszerű bírálat tárgyává. Ezt annyival inkább megköveteli a belügyminiszter, mert a jelzett esetben kifolyólag az is tudomására jutott, hogy egy külföldi cég a megrendelőt a gyártmányainak minősége felől a megtévesztésre alkalmas módon tájékoztatta.

Közönség köréből.*

Rugonfalva, 1900. ápril. 7.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Már az igazság érdekében sem hagyhatom megjegyzés nélkül becses lapjának 13 számában a „Különfélék rovatában” megjelent „Botrány” című hírt. Elképzelem, hogy a cikkíró urnak zokon esett, hogy a tervbe vett színi előadás és a mulatság nem tartott meg, de az általa kétes színbe feltüntetett községi főbíró ur a legkevésbé volt „falu rosza” hanem inkább a cikk író ur játszóta ez ügyben a „Gonosz Pista” szerepét; mert a községi bíró az 1876. évi XIV. t. cz. 141. §-ában körülírt jogkörrel teljesítette akkor, midőn az engedély nélkül színi előadás megtartását be tiltotta. Inkább az előadást rendező urak léptek túl hatáskörüket akkor, a midőn előzetes hatósági engedély nélkül a színi előadást megkezdették, illetve arra a meghívókat kibocsátották, mert jól tudhatták azt, hogy a kórvorosnak nem áll jogában zárlatot feloldani (a mit nem is tett), hanem az 1876. évi XIV. t. cz. megnevezett hatóság jogkörét képez. Jövőre nézve jó lesz cikkíró urnak nm. m. kir. belügyminiszter urnak 5616—1892. és 10395. számú rendeletét elolvasni, hogy a baklőveéseket elkerülje.

Tisztelettel:

Szabó Sándor,
kőrjegyző.

* Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Helyben. Ön kíváncsi, hogy mi, mint hivatalos lap, mit szólnak ahhoz az oktan inszinuációhoz, mely egy fővárosi képes folyóirat (Művészet) hasábjain minapban napvilágot látott? Hát mi semmit. Sokkal több kegyelettel vagyunk a boldogult emléke és fatális sorsa iránt, semhogy illendőnek, okszerűnek és helyévalónak látnók az 6 halálóknak ilyen, meg olyan találgatását. Fő- és alispánunk pedig nem szorulnak védelemre, hivatásuk és fontos, meg felelősségteljes állásuk kellő magasztalan állanak; a tudás elismerői, a hivatalos pontosság, szakértelem, kötelességteljesítés mintaképei. Fel, le, jobbra, balra, csak a főispáni programbeszéd szellemében kormányoznak. Ideje volt. Higgye meg kérem, hogy e cikk közreadásában a szerkesztő nem hibás; olyanok szokták az ily híreket beküldeni, kik a vármegye mostani példás kormányzatában koloncot látnak. Mi nem hisszük, hogy a szerkesztő spontán adta volna ki, mert idevaló s egy drasztikus közmondás szerint a jó kutya nem szokta megugatni a maga vaczákat.

Több beérkezett kéziratunk térhány miatt maradt ki. A még közölhetőket közölni fogjuk. Szíves elnézést kérünk.

HIVATALOS RÉSZ.

Udvarhelyvármegye alispánjától. Sz. 5357—900. alisp. Pályázati hirdmény. Udvarhelyvármegye árvaszékénél egyik ülnöki állás előlépcs folytán üresedésbe jöven, arra ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen 2200 kor. évi fizetéssel és 500 kor. lakbér illetménnyel javadalmazott állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz.-ben körülírt minősítést igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket illetékes helyre leendő felterjesztés végett f. év június 15-ig annál bizonyosabban adják hozzám be, mert az ezen határidőn túl beérkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni. Székely-Udvarhely, 1900. évi április hó 14-én. Alispán helyett gróf Lázár Ádám, főjegyző.

20715—XIV. 1900. Honv. Min. számhoz. Pályázati hirdmény a cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród-iskolákba való felvétel tárgyában. A cs. és kir. hadapród-iskolákba az 1900—1901-iki tanév kezdetén (szepember közepén) körülbelül az alább megnevezett számban fognak növendékek felvétetni és pedig: a bécsi, budapesti és prágai (Ezek közül 12—15 a vonataspáthoz való ajánlás mellett) gyalogsági hadapród-iskolák I. évfolyamába, mindegyikbe 100, a károlyvárosi, a morvaországi közigföldi, a Krakó melletti lobozói, a nagyszebeni, trieszti, marburgi, a Grätz melletti libenauai, a pozsonyi, (Ezek közül 6—8 az egészségügyi csapathoz való ajánlás mellett) az innsbrucki, a temesvári és a Pétervárad melletti kameniczi gyalogsági hadapród-iskolák, valamint a Marburg mellett strassi és a lemberg hadapród-iskola I. évfolyamába, mindegyikbe 30—50, a bécsi tüzérhadapród-iskola I. évfolyamába 90, a hainburgi utázhadapród-iskola I. évfolyamába 50, a morva-felhermentplomi lovassági hadapród-iskola I. évfolyamába

50. A
annyiban
egyes h
a bécsi
nál ped
nincsen.
iskolák
mára k
8-ik szá
itt csak
hadügy
zati h
(Vorschn
k. u. k.
Bécsben
vari kö
bizomán
nyomata
szerezh
osztrak
honossá
élet (kie
és tul n
6. azon
felszerel
ját költs
lasi járt
ponthoz
vételre
17. II.
15. és
való felv
ladott J
pítésára
tározott
ben a k
közös
ponthoz
zónak is
tetele a
zolandó
vánossa
ziumnak
ges ösz
és részbe
középsík
dig: A
való fel
alsó os
alsó osz
osztályá
osztályá
felvételn
tályát;
Azon p
alsó osz
tők a t
tel vége
elégítő
tatni. A
osztály
XXXVII
gári isk
egyes o
gradiska
terjedő
ben a h
zépiskol
értékűk
magasab
ható me
vizsgáná
zoltatik.
A felvét
való fel
met nye
történel
pedig ol
lák alsó
az előrt
felvételi
hozzátar
szító tar
végzése
lépnek f
strassi h
ség eset
vezetni
zók rész
előkészít
egyeznél
vetkező
részét sz
mányáho
és görög
katonai z
tonai ha
korona;
honvéds
ban, val
állomány
és az a
tisztvisel
viselők e
és c) m
rezésre
megneve
való fel
illetőleg
hozzátar
év szept
hadapró
tett. A
tartozna
koronát
hátas le
szükség
landijja
A fenti

50. A hadapród-iskolák magasabb évfolyamaiba csak annyiban fognak növendékek felvételt, a mennyiben egyes helyek rendelkezésre állnak. A IV-ik évfolyamba, a bécsi tüzérségi és a hamburgi utász hadapród-iskoláknál pedig a III-ik évfolyamba való felvételnek helye nincsen. A felvétel feltételeit „a cs. és kir. hadapród-iskolákba való felvételre vonatkozó és a hadsereg számára kiadott Rendeleti Közlöny 1900-ik évfolyamának 8-ik számában közzétett újabb utasítás” tartalmazza és itt csak az általános feltételek soroltnak elő: (A közös hadügyminiszter által kibocsátott (német nyelvű) pályázati hirdetmény, valamint az abban említett „Utasítás” (Vorschrift über die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Cadettenschulen) a cs. kir. állományomban Bécsben, továbbá Seidel L. W. és fia bécsi udvari könyvekerskedőnél és Grill budapesti könyvtáros bizományában kapható. A felvételi feltételek külön lenyomatai a legközelebb fekvő hadapród-iskolától is megszereshetők.) Ezek a következők: 1. a magyar vagy az osztrák állampolgárság, vagy a bosznia-hercegovinai honosság; 2. testi alkalmatlanság; 3. kifogástalan előélet (kiegészítő erkölcsi magaviselet); 4. elért legkisebb és túl nem haladott életkor; 5. megfelelő előképzettség; 6. azon kötelezettség elvállalása, hogy a szabályszerű felszerelési tárgyak beszerzése és jó karban tartása saját költségén fog eszközöltetni; 7. a tandíjnak (lovaglási járuléknak) kellő időben való lefizetése. A 4-ik ponthoz: A hadapród-iskola I. évfolyamába való felvételre a már betöltött 14 és még túl nem haladott 17. II. évfolyamba való felvételre a már betöltött 15 és még túl nem haladott 18. III. évfolyamba való felvételre a már betöltött 16 és még túl nem haladott 19 életév van megállapítva. Az életkor megállapítására nézve szeptember hó 1-je mérvadó. A meghatározott életkornak egy évig terjedhető túllépése esetében a hadapród-iskola parancsnokságok a cs. és kir. közös hadügyminiszterium döntését kéri ki. Az 5-ik ponthoz: A megfelelő előképzettség valamennyi pályázónak iskolai bizonyítványokkal és a felvételi vizsgálat letelepe által kell igazolni. Iskolai bizonyítványokkal igazolandó, hogy a pályázó valamely nyilvános, vagy nyilvánossági joggal felruházott realskolának vagy gymnáziumnak alább megnevezett osztályait legalább elégséges összeredménnyel végezte el, (Magántanulók, hogy e részben érvényes bizonyítványt szerezzének, valamely középiskolán idejekorán vizsgát tenni kötelesek) és pedig: A gyalogsági vagy lovassági hadapród-iskolákba való felvételnél: az I-ös évfolyamra nézve: azok négy alsó osztályát; a I-ös évfolyamra nézve: azok négy alsó osztályát; a II-ik évfolyamra nézve: azok öt alsó osztályát; a III-ik évfolyamra nézve: azok hat alsó osztályát; a tüzér vagy utász hadapród-iskolákba való felvételnél: az I. évfolyamra nézve: azok öt alsó osztályát; a II. évfolyamra nézve: azok hat alsó osztályát; Azon pályázók, a kik csupán valamely középiskola négy alsó osztályát végezték el, csak azon esetben bocsáthatók a tüzér, vagy utász hadapród-iskolákba leendő felvétel végett a főlvételi vizsgára, ha legalább általános kielégítő (jó) összeredménnyel bizonyítványt képesek felmutatni. A latin vagy görög nyelvből nyert „elégtelen” osztályzatok figyelembe nem vétetnek. Az 1868-ik évi XXXVIII-ik törvényezikk alapján szervezett magyar polgári iskolák, valamint a fiumei községi polgári iskola egyes osztályai, továbbá az otocaci, ogulini, sisseki, ugradiskai és bródi horvát felsőbb népiskolák V—VIII-ig terjedő osztályai, az igazolandó előképzettség tekintetében a hadapród-iskolákba való belépéshez nézve, középiskolák megfelelő osztályaival egyenlőknek (egyenértékűeknek) tekintendők. Valamely az I-ös évfolyamnál magasabb évfolyamba való belépés csak akkor engedhető meg, ha az előírt előképzettség kívül a felvételi vizsgánál mindama katonai tantárgyak ismerete is beigazoltatik, melyek az illető alsóbb évfolyamokban előadatnak. A felvételi vizsga a hadapród-iskolák I. évfolyamába való belépésnél a következő tantárgyakra terjed ki: Német nyelv, számtan és betűszámtan, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, természettan és vegytan és pedig oly terjedelemben, a melyben azok a középiskolák alsóbb osztályaiban előadatnak. Oly pályázók, a kik az előírt előképzettség beigazolják ugyan, azonban a felvételi vizsga követelményeinek nem felelnek meg, hozzátartozóik beleegyezésével egy 1 évig tartó „előkészítő tanfolyam”-ba oszthatók be, a melynek sikeres elvégzése után valamely hadapródiskola I-ös évfolyamába lépnek fel. Ily „előkészítő tanfolyamok” a marburgi és strassi hadapródiskoláknál vannak rendszeresítve s szükség esetében más hadapródiskoláknál is fognak szerveztetni. A pályázati kérvényekben tehát a hozzátartozók részéről kijelentendő, vajjon a pályázó ifjunak ezen előkészítő tanfolyamba leendő esetleges beosztásba beleegyeznek-e avagy sem. A 7-ik ponthoz: A tandíj a következő: a) a cs. és kir. közös hadsereg, a hadtengerészet s a honvédség tényleges, nyug- és rokkantállományához tartozó bármely csoportbeli tisztek, protestáns és görög-keleti katonai lelkészek, katonai tisztviselők, katonai zenekarmesterek, rangsztyába nem sorozott katonai havidíjasok és altisztek fiai részéről évenkénti 24 korona; b) a hadsereg (hadtengerészet) és a m. kir. honvédség tartalékában és szolgálaton kívüli viszonyában, valamint a cs. és kir. honvédség nem tényleges állományában és nyilvántartási viszonyában álló tisztek és az a) pont alatt említett katonai lelkészek és katonai tisztviselők, továbbá az udvari és a polgári állami tisztviselők és alkalmazottak fiai részéről évenkénti 160 kor. és c) minden más magyar vagy osztrák állampolgár fiai részéről évenként 300 korona. A b) és c) pontok alatt megnevezett személyek fiaiért, az utász hadapródiskolákba való felvétel esetében évi tandíj gyanánt csakis 80, illetőleg 160 korona fizetendő. A tandíj a növendékek hozzátartozói részéről félévénként és előlegesen, minden év szeptember 21-én és mácius 1-én fizetendő le azon hadapród-iskolánál, melybe az illető növendék felvételt. A lovassági hadapród-iskola növendékei ezen fölül tartoznak a III-ik és IV-ik évfolyamban évenként 400 koronát, mint lovassági járulékat az ezen iskolánál a háts lovak és a lovaglási oktatáshoz megkívántató egyéb szükségletek beszerzésére létesített lovaglási alapba, a tandíjjal együtt félévi részletekben és előlegesen befizetni. A fenti a) pont alatt megjelölt katonai személyek fiai

ezen járuléknak felét fizetik. Az élelmezésért táppénz fizetése nem követeltetik. A gyalogsági hadapródiskolák valamelyikébe való felvételt célzó folyamodványok a legközelebb fekvő hadapród-iskola parancsnokságához, a lovassági, tüzérségi vagy utász hadapród-iskolákba való felvételt célzó folyamodványok pedig az illető iskola parancsnokságához legkésőbb 1900. évi augusztus hó 15-ig küldendők be. A felvételi folyamodványokhoz csatolandók: 1. a pályázó ifju keresztelő levele (születési bizonyítványa); 2. Annak községi illetőségi bizonyítványa; 3. a pályázó ifju testi alkalmas voltáról, valamely tényleges állományú közös hadseregbeli, vagy honvéd orvos-tudor által szabályszerűleg kiállított orvosi bizonyítvány (N—26. szalgálati könyv); (A látóképesség meghatározásához szükséges segédeszközökkel a katonai nevelő és képzőintézeteken kívül el vannak látva: a bécsi, budapesti, prágai, griczi és lemerbergi téparancsnokságok, a helyőrségi és csapatkórházak, a hadkiegészítő kerületparancsnokságok, a mennyiben állomáshelyeken ily egészségügyi intézetek nincsenek; valamint — a Boche di Cattaro és a megszállott tartományok területét kivéve — azon helyőrségek téparancsnokságai, hol ezred vagy vagy önálló zászlóalj-parancsnokság van, de sem hadkiegészítő kerületi parancsnokság, sem katonai kórház nincsen.) 4. az 1898/99-iki egész évi és az 1899/1900-iki tanévre vonatkozó összes iskolai bizonyítványok; (Ha a pályázónak valamely tárgybol még pótvizsgát kell tennie, ideiglenes bizonyítvány csatolandó.) 5. a beollási igazolvány (de csak azon esetben, ha a himlőoltás a katonai orvosi bizonyítványban nincsen igazolva); 6. a pályázó ifju ajánlatos erkölcsi magaviseletéről szóló és a tartózkodási hely közigazgatási vagy rendőri hatósága által kiállított külön bizonyítvány (de csak azon esetben, ha a pályázó erkölcsi minősítvénye az iskolai bizonyítványban nem foglaltatik, vagy ha a hadapród-iskolákba való belépése nem közvetlenül valamely nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolából történik.) Hiányosan felszerelt, vagy elkésve beérkező folyamodványok a hadapród-iskolák részéről nem fognak figyelemre méltattatni. A tandíj megkezdése után a cs. és kir. hadapród-iskolákba pályázók többé nem vétetnek fel. Budapest, 1900. évi március hó. 20715. — XIV. 1900. Honv. Min. számhoz.

F o i y a m o d v á n y - m i n t a.
A cs. és kir. gyalogsági hadapród-iskola parancsnokságának Budapest.

1 kor. bélyeg.
N. N. fiamnak a budapesti, esetleg a pozsonyi, vagy a károlyvárosi cs. és kir. gyalogsági hadapród-iskola I-ös évfolyamába való felvételt kérem. (Ha a felvételt a tüzér vagy az utász hadapród-iskolákba óhajtatik, hasonlóképp kijelölendő még két másik hadapród-iskola is, vagy pedig kinyilatkoztatandó, hogy valamely más hadapródiskolákba való beosztás igénybe nem vétetik.)
2. Fiam keresztelő levelét, (születési bizonyítványát; kora: 16 év.)
3. honossági (községi illetőségi) bizonyítványát; (községi illetősége: Budapest.)
3. katonarorvosi bizonyítványát; (fogatkozás nélkül alkalmas.)
4. és fiamnak a két utolsó tanévben nyert iskolai bizonyítványait, (kitűnő tanulmányi előmenetellel.)
Együttal kinyilatkoztatom, hogy a cs. és kir. hadapród-iskolákba való felvétel feltételeit teljesen ismerem s a mennyiben fiam felvételnél, kötelezem magamat azoknak pontos megtartására.
Fiamnak az előkészítő tanfolyamba leendő beosztásába, ha ez a főlvételi vizsga követelményeinek nem felelne meg, beleegyezem (bele nem egyezem).
Kelt, 1900-ik év.....
N. N.
(A kérvényező állása és lakhelye.)
Megjegyzés: A kérvény és a katonarorvosi bizonyítvány 1 koronás, a többi mellékletek, a mennyiben még nincsenek bélyeggel ellátva, 30 filléres bélyeggel látnadók el.

HIRDETÉSEK.

Szám: 703—1900. tkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Ambrus Károly és ifj. Sebők Márton k.-keményfalvi lakosok végrehajtónak Kovács Imréné Szabó Mária odavalo lakos végrehajtást szenvedő ellen 285 fnt s járulékaik kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, k.-keményfalvi I. r. 503. sz. tjkvben A + 2325. hr. sz. 8 kor, 1750, 1751. hr. sz. 24 kor., 2643., 2647. hr. sz. 300 kor., 196 hr. sz. 320 kor., 971b. 90 korona kikiáltási árban az 1900. évi május hó 1-ös napján d. e. 9 órakor K.-Keményfalva községében megartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fog adatni. A venni szándékozók a becárnak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés további feltétele a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hivatalnál megtekinthetők.
A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
Sz.-Udvarhelyt, 1900. évi február hó 12-ik napján.

Győrffy,

kir. trvszéki egyesbíró.

Szómbatfalván Barabás Péter Hodgyai Lina-féle beltelek ahoz tartozó külsőkkel együtt 1900. április hó 22-én délután 2 órakor a helyszínén örök áron elárvereztetik, esetleg bérbe adatik.

Sz. 549—899. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a székelykereszturi kir. járásbírósnak 1899. évi V. 165/3. és 169/3. sz. végzése folytán dr. Schuster Frigyes segesvári ügyvéd által képviselt I. B. Missebacher segesvári czég felperes részére Simén Gábor és neje m.-hidegkuti lakos alperesek ellen 828 kor. 12 fill. kövétel s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 796 koronára becsült ingóságokra a székelykereszturi kir. járásbírósnak 1899. évi V. 165/7. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott kövételére erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, M.-Hidegkuton alperesek házána leendő megtartása határidőül 1900. évi április hó 23-ik napján délelőtt 10 órája kitétetik, a mikor a bíróság lefoglalt 2 szekér széna, 2 sertés, 1 kecsi, 1 teherhordó szekér, törökbuza, házi butorok és majorságok a legtöbbet ígérőknek készpénzítés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelenségeiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Székely-Kereszturt, 1900. évi ápril hó 7-én
Szalontai Albert,
kir. bir. végrehajtó.

Pártoljuk a hazai ipart!

A Székelyföldön sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT
marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran veteledhetik a köbányaival, avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennélfogva a nagyérdemű közönséget a székely ipart pártolni és a vendéglőkben csakis

marosvásárhelyi sört
követelni.

Pártoljuk a hazai ipart!

Megrendelések Bürger Albert sörfőzdéjébe Maros-Vásárhelyt érhimzendők.
Arjegyzék Irtndi megkezesés Bürger Albert, Maros-Vásárhely, sörfőzde, érhimzendő.

BAGZÓ LÁSZLÓ
férfiszabó üzlete
Székely-Udvarhelyt.

Pontos kiszolgálás! Szolid árak!
Csinos és tartós munka!

Van szerencsém a m. t. közönség szives figyelmét nagy választéku legdivatosabb raktáron tartandó férfiruha szövetekkel felszerelt **férfiszabó üzletre** tisztelettel felhívni. — Azon körülmény, hogy a budapesti első szabászati iskolát sikeresen végeztem, teljes biztosítékot nyújt a m. t. közönségnek, hogy pontos és izéles öltönyöket vagyok képes előállítani. Ezzel és lelkiismeretes kiszolgálással igen tekintélyes vevőkört sikerült megnyerhetnem. Köszönetet mondok a szives pártfogásért, kérem azzal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Továbbá még azon sajtáságos kedvezményben részesitem tisztelt megrendelőmet, hogy azon ruhákat, mik nálam lettek megrendelve, ócskulás esetében mértékletesen, hármentve javítom és takarítom.
Kész szolgálattal!
BAGZÓ LÁSZLÓ
férfiszabó.

Hazai és angol szövetek! Csinosság és tartóságért jótállás!

Honi gyártmány!

IFJ. JAKABOS GYÖRGY

férfi-szabó üzlete

SZÉKELY-UDVARHELYT (Budapest-szálloda mellett.)

Van szerencsém m. t. megrendelőim és vendőim szives figyelmét felhívni eddigi **jóhírnék örvendő férfi-szabó üzletemre**, melyet a tavaszi és nyári idényre a legfinomabb és divatosabb szövetekkel és készruhákkal rendeztem be.

Együttal köszönetet mondva eddigi pártfogásukért, azt legyen szabad jövőre szintén kérem, hogy képes lehessen ezután is a legkényesebb igényeknek is eleget tenni. Kijelentem egyzerszint, hogy a nálam készített munkákért szavatolok s azok kiváló jóságáért mindenkor felelősséget vállalok. Jelszavam most is a régi: szolid munka, szolid ár és pontos kiszolgálás.

Teljes tisztelettel:

Ifj. Jakabos György.

Brassói és gácsi szövetek!

Helyi ujdonságok!

Képes
Levelező-lapok
Mintegy 5000 féle
művészi kivitelben

„Székely-Udvarhely“

kiadóhivatalában
(Beteg Pál könyvkereskedése
Kossuth-utca) kaphatók.

Helyi ujdonságok!

477. szám folyó 1900. v. h.

Árverési hirdetés.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak V. 180/1—1900. polg. sz. végzése által Udvarhelymegyei Takarékpénztárnak képviselve dr. Nagy Sámuel ügyvéd által, felsőboldogasszonyfalvi Csizsár Sándor, Demeter István és Ráduly Miklós ellen 432 frt 70 kr, illetőleg 865 kor. és 40 fill. tőke s járuléka iránti ügyben, alpereseknél Felső-Boldogasszonyfalva községben összesen 1778 koronára becsült következő javai, u. m.: széna és zabkaszállás 6 szekér, egy szekér sarju, egy vasas kerekű egészvágás szekér, egy félvágás vasas kerekű szekér, egy festett kasos löszekér, egy vasaskerekű szekérelő és még 8-tól 16. tétel alatti ingók Felső-Boldogasszonyfalvan alperesek házában 1900. év május hó 10-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni, melynél az egyes javak

vételaron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívtnak mindazok kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölségére fognak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1900. április hó 9 én.

Biró Sándor s. k.
kir. végrehajtó.

SINGER EREDETI VARRÓGÉPEI

szerkezet és munkaképessége nézve a legtöbb előnyvel bírnak, ez okból a legkiválóbb világ- és ipar-kiallításokon több mint 400 első osztályú díjjal lettek kitüntetve, így egyedül a Chicagói világkiállításán, hol újlag a világ legjobb gépeinek lettek elismerve, a kiállított varrógépek különbözőségért 54 első díjjal, tehát a legmagasabb kitüntetéssel lettek díjazva, mely adatott.

Singer eredeti varrógépei

a legjobbak a világon, mit számtalan utazásuk legvilágosabb bizonyít.

Singer eredeti varrógépei

legkönnyebben kezelhetők; megvarrnak minden szövetet, a legdurvábbat és legfinomabbat minden fonállal és a legkülönbözőbb segédeszközökkel vannak ellátva.

Singer eredeti varrógépei

kitűnő tulajdonságaik, jóságuk- és tartósságukért a legkülönbözőbb országokban és az évi forgalom 900 000 darabot halad meg.

A gyár 40 éves fennállása és a megszerzett jóhírnék a gépek jóságát illetőleg a legbiztosabb garantiát nyújtják.

Minden nagyobb városban főközllet van, tehát oktatás a varrásban, javítások, tük és géprészek mindenütt kaphatók.

Előnyös fizetési feltételek. — Készpénzfizetésnél 10% engedmény.

Műhimzésre szintén ingyenes oktatás.

The Singer Manufacturing Co. részv.-társ.
(ezelőtt Niedlinger G.)

Csik- és Udvarhelyvármegyék kizárólagos elárúsítója: Timár Ferencz Székely-Udvarhely, Szombathalvi-utca 3. Erdélyrészi üzlet és főraktár: Kolozsvár, Jókai-utca 3.

Szám 1638—1900. tkvi.

Hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy id. Balácsi István és neje végrehajtónak dr. Bedő Sándor ügyvéd által képvis. Kovács D. János hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 74 korona s jár. kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, kadicfalvi I. 27. sz. tjkvben + 2997. hr. sz. közös erdőből Kovács B. János B. 110. alatti jualeka 850 korona kikiáltási árban az az 1900. évi június hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Kadicfalva községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fog adatni.

A venni szándékozók tartoznak a becsárnak 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltott kezéhez letenni.

Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1900. évi március hó 19-én.

Dr. Voith,

kir. tszéki egyesbíró.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közveszélyes és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Raktár hol állandóan kapható: Koczor Armin gyógyszerésznél Székely-Udvarhelyt.

PANAJOTH ALBERT MŰLAKATOS
SZÉKELY-UDVARHELYT. — KOSSUTH-UTCZA 44.
TECHNIKAI MŰHELYE.

A t. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy jó nevű üzletemet a jelenkor igényeinek megfelelőleg berendeztem s állandóan raktáron tartok valódi Singer és Medium (posztó-varró), Viberatis karikahajós és bőrvarró Hové, valamint szabó gépeket, melyek már többeket fölülmultak. Valódi acélgépeimért 10 évig jótállok s vendőmet azon kedvezményben részesítem, hogy a nálam vásárolt gépeket ingyen javítom. A varrógépek raktáromon 33—100 frtig kaphatók.

A legfinomabb angol kerékpárok és kerékpár-kellékek állandóan nálam legolcsóbban kaphatók. Raktáron tartott gépeimért 2 évig jótállok, 1 és fél óra alatt kerékpározni bárkit megtanítok. Villamos-jelző készülékek, villamos csengők, telefonok, vízvezetéki berendezések a legolcsóbb árak mellett eszközölköttek.

Monarch-féle gépek 110 frt. Pesoch-gépek 140 frtől 200 forintig.
Bármily gépek javítását, lakatos munkák, épületvasalások (rácszatok), sarkerítések készítését saját vagy idegen minták után elvállalom és pontosan teljesítem.

Tűzelők (takaréktűzhelyek) nagy választékban, kedvező árak mellett, esetleg előnyös részletfizetésre is.

Teljes tisztelettel:

Panajoth Albert.

BETEGH PÁL

KÖNYVNYOMTATÓ ÉS KÖNYVKÖTŐ INTÉZET.

könyv-, papir-, író- és rajzszer-kereskedése.

Könyv- és ujságkiadó vállalat.

A „NAGY-KÜKÜLLŐ” kiadóhivatala.

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatványraktára.

SZÉKELY-UDVARHELYT (Kossuth-utca).

A „Székely-Udvarhely” című ujság (Udvarhelyvármegye hivatalos lapja, az udvarhelyvármegyei községi és körjegyzők egylete, az udvarhelyvármegyei általános tanító-egylet és az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye) szerkesztősége és kiadóhivatala.

Minden e körbe tartozókat a legpontosabban, nyomdai és könyvötői munkákat csinos, szolid és lelkiismeretes kivitelben — olcsó áron — teljesít egy helyben, mint az ország bármely részébe.

Ugy a „Nagy-Küküllő”, mint a „Székely-Udvarhely” részére hirdetések a legolcsóbb árszabás mellett vételnek fel. Mutatványszámok ingyen es bérmentve küldetnek a kiadóhivaltól.